

במתנה

דפיו זהב

על מה שבזר זכשיו.

הרבנית ימימה מזרחי

בעריכת יקרת פרידמן

גיליון 287

פרשת כי תבוא ✦ י"ג באלול ה'תש"פ (2/9/2020)

הדרך הנשית לאושר

את החידוש הנהדר הזה הגה מייסד החסידות, הבעל שם טוב, שאת יום הולדתו אנחנו מציינים בח"י באלול. הוא היה הדרך; הדרך לבית הספר ומבית הספר, כי הוא עצמו לא היה בבית הספר. הוא היה בית הספר של החיים.

מספרים על הבעל שם טוב שכל הזמן הוא היה בורח מבית הספר והיו מחפשים אחריו ומוצאים אותו יושב לבד ביער. וכנראה היה לו קשב לדברים אחרים וריכוז בדברים אחרים. ואז אמרו: "לפחות שיתפרנס". אז מה הוא עשה - הוא היה מוליך את ילדי העיירה בדרך לבית הכנסת, מחכה עד שייסימו ללמוד ואז מוליך אותם הביתה ובדרך מלמד אותם לומר "קדיש", "אמן" ותהילים.

וואו. הבעל שם טוב צריך להתלבש (להתקיים) כך בכל מורה, גנת או רב של הזמן הזה. עשיתי השבוע זום גדול לכל הגנות של משרד החינוך. "אתן צריכות להיות הבעל שם טוב", אמרתי להן. מה הכוונה - כשאמא מביאה את הילד שלה למוסד החינוכי, היא נקראת "אמא תתאה" (האם התחתונה, האם הטבעית). והיא מוסרת את הילד לאם העליונה, אמא עלאה⁷. היא שאומרת לו: "ילד שלי, אני יודעת שאתה לא רוצה להיות פה עכשיו. אני יודעת שהתרחקת מאד-מאד מהבית. אתה תחזור בעזרת השם הביתה! אבל, אני אהיה לך לדרך: אנחנו נלמד ביחד לשמוח - בדרך. אנחנו נלמד ביחד לשיר, להתפלל, לחבק איזה חבר בצחוק גדול". האם העליונה היא התשובה⁸, כך בקבלה. השיבה הביתה.

כי ילדים הם בעצמם בדרך, להיות נשים ולהיות אנשים. ולכן ילדים זה שמחה, כי שמחה זה בדרך. ולכן ילדים זה ברכה, ולא קללה, מפני שברכה זה שמחה וטוב לבב.

והיה כי תבוא אל הארץ אשר ה' אלקיך נתן לך...¹ וחז"ל אומרים: אין "והיה" אלא לשון שמחה; כי תבואו! "ויהי" זה עצוב: ויי! הי! ("ויהי בימי אחשורוש² למשל).³ אבל "והיה" זה שמחה.⁴ והתורה מחדשת, כרגיל, חידוש מהדהד מדהים: אם חשבת שהקלות גורמות לך שתהיי אישה עצובה, זה לא כך. כל הקלות הן תוצאה של העצבות. ובאו עליך, לא עלינו, כל הקלות האלה והשיגוך, תחת אשר לא עבדת את ה' אלקיך בשמחה ובטוב לבב.⁵

וואו. לא היה רעיון כזה בעולם. הקלות הן תוצאה העצבות. את לא עצובה מפני שחווית, חלילה, קללה. להיפך! ובעצם התורה אומרת רעיון מופלא: האושר לא תלוי בכם. השמחה - כן.

וזו עבודת האדם בעולם, תחת אשר לא עבדת את ה' אלקיך בשמחה. והרמב"ם יכתוב: השמחה שישמח האדם בעשיית המצווה ובאהבת האל עבודה גדולה.⁶ אל תגידי "ה' עשה אותי שמחה" או "ה' ציער אותי". השמחה היא עבודה שלך. האושר, זו כבר עבודה שלו.

מה ההבדל?

"אושר" נמדד במדדים אובייקטיביים: עושר, כושר, הצלחה בעסקים, ילדים מדוגמים אחד-אחד, משתדכים בזמן ומתקבלים למוסדות הטובים ביותר ולעבודות היפות. ו... זה לא תלוי בנו. לכן קוראים לזה "אושר", כי קיבלת אישור אובייקטיבי לרצונות שלך. והשמחה? היא הדרך אל האושר. "שמחה", לעומת זאת, זה הדברים הקטנים שאנחנו מייצרות בדרך.

¹ דברים כ"ו, א.

² אסתר א', א.

³ תלמוד בבלי, מגילה י, ע"ב: "ויהי בימי אחשורוש" - "אמר רבי לוי ואיתימא רבי יונתן: 'דבר זה מסורת בדינו מאנשי כנסת הגדולה כל מקום שנאמר "ויהי" אינו אלא לשון צער"."

⁴ מדרש רבה לויקרא, פרשה יא, ז: "כל מקום שנאמר ויהי אין שמחה, והיה אין צרה, אתיבון "ויאמר אלקים יהי אור ויהי אור", אמר להן אף היא אינה שמחה לפי שלא זכה העולם להשתמש באותו האור"."

⁵ דברים כ"ח, מז.

⁶ הרמב"ם, "הלכות לולב" פ"ח, ה"ט"ו.

⁷ רבי נחמן מברסלב, "ליקוטי מוהר"ן, מ"ט: "וְאִתָּא בְּכַתְבֵי הָאָר"י ז"ל, שְׁהַפְנִיָּה עַל-פִּי סוּד הוּא, שְׁבִינָה אִמָּא עֲלָאָה, בֵּיתָא עֲלָאָה, הִיא בְּחִינַת יְרוּשָׁלַיִם שְׁלֵמָה. וְרוּשָׁלַיִם שְׁלֵמָה עֲלָה. וּמְלָכּוּת, בֵּיתָא תַּתָּאָה, הִיא בְּחִינַת יְרוּשָׁלַיִם שְׁלֵמָה. וְשָׂאִין הַיְחוד שְׁלֵמָה עֲלָה, שְׁהוּא בְּחִינַת עֲלִית בֵּיתָא עֲלָאָה נְשָׁלֵם, עַד שְׁנִבְנָה וְנְשָׁלֵם בְּחִינַת מְלָכּוּת בְּשֵׁלְמוֹת, שְׁהִיא בְּחִינַת עֲלִית בֵּיתָא תַּתָּאָה".

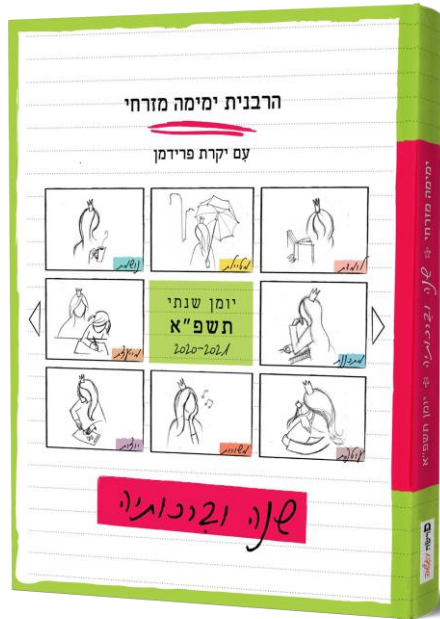
⁸ תשובה תתאה', תשובה תחתונה.

רב מכר!!

מהדורה ראשונה – אזלה.
מהדורה השנייה - חצי כבר נחטף!
מהרי להבטיח את היומן שלך
(מתנה מושלמת לראש השנה!)

כאן מתרשמים, מתרגשים ומזמינים <<

https://parasha.org/yoman2020_kehila

יומן "שנה וברכותיה"

של הרבנית ימימה מזרחי

- ✓ קפסולות של תורה נשית מבראשית ✓ חיבור מרענן לחגים ✓ שירה ומילים שמשמחות את הלב - והשנה התחדשנו, יש לנו שותפות תוכן מקסימות!
- ✓ וכמובן, המון מקום בשבילך לכתוב, לתכנן ולחלום.

📦 מתנה בלעדית מצורפת בכל הזמנה!

כאן מתרשמים, מתרגשים ומזמינים <<

https://parasha.org/yoman2020_kehila

להזמנות דרך הטלפון: 077-8066747

וגם: 054-345-3788

הדרך עצמה היא התפקיד שלנו. בפרט של נשים, כי דרך נשים לי. הרי אנחנו לא יודעות מתי יסתיים משבר הקורונה. אנחנו לא יודעות מה יהיה בחגים. אנחנו יודעות דבר אחד: לרפד את הדרך בשמחות הקטנות של יום חולין: תבשיל. פתק קטן בתיק האוכל של הילד כשהוא הולך לבית הספר.

כל כך יפה להבין ששמחה היא הדרך אל האושר. והרמב"ם כותב על המילים בפרשתנו, "ללכת בדרכיו"¹⁰ - מה הכוונה ללכת בדרך של ה' הדרך הישרה היא מידה בינונית שבכל דעה ודעה [...] והיא הדעה שהיא רחוקה משני הקצוות ריחוק שווה. [...] כיצד? לא יהיה בעל חמה נוח לכעוס, ולא כמת שאינו מרגיש, אלא בינוני. "ללכת בדרכיו", אמר הרמב"ם, פירושו אל תהיי כעסנית יותר מדי ומנגד, אל תהיי אדישה יותר מדי. לכי באמצע.

ולא יהיה הולל ושוחק, ולא עצב ואונן. הוא אומר. אז מה דרך האמצע? אלא שמח כל ימיו בנחת בסבר פנים יפות.¹¹

וואו. "שמח", זו דרך האמצע! והקצוות הן מצד אחד הולל ומצד שני דיכאוני. בשתי מילים, "שמח" זה דרך-חיים. אדם שמח הוא אדם שיודע ללכת בדרכיו של הקב"ה.

זה בידיים שלנו, לעבוד את ה' בשמחה ובטוב לבב. זה ניחום ענק-ענק - למה? כי אני מכירה כל כך הרבה נשים שעובדות את השמחה עצמה ("אני חייבת להיות שמחה. מתי כבר אגיע לשמחה?") נשמה, לא מגיעים לשמחה. באמצעות השמחה מגיעים הביתה. זה לא "עבדו את השמחה" אלא עבדו את ה' בשמחה.¹²

את זה אני רוצה לאחל לנשים הגיבורות של הזמן הזה. שידעו להיות הדרך. שידעו לייצר את השמחה, כי זה משהו שבידיים שלך. דרך נשים - לי!

בצוות העריכה: הדסה סאסי

⁹ בראשית ל"א, לה.

¹⁰ דברים ח', ו: וְשָׁמַרְתָּ אֶת מִצְוֹת ה' אֱלֹהֶיךָ לְלַכֵּת בְּדַרְכָיו וּלְיִרְאַת אֱתוֹ.

¹¹ רמב"ם, "משנה תורה", "ספר המדע", "הלכות דעות" פרק א.

¹² תהילים ק"ב.